

Plán péče o Přírodní rezervaci VELKÁ KOBYLANKA

na období 2013 - 2020

Zpracovatel: SAGITTARIA – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Lipové náměstí 3, 783 36 Křelov

tel./fax: 585228438, mobil: 605524385, e-mail: sagittaria@volny.cz

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	493
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Velká Kobylanka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo školství, věd a umění
číslo předpisu:	42.934/52-VII/3
datum platnosti předpisu:	24. 9. 1952
datum účinnosti předpisu:	-

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Olomoucký
okres:	Přerov
obec s rozšířenou působností:	Hranice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Hranice
obec:	Hranice
katastrální území:	647683 Hranice

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 647683 Hranice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo LV	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1727		lesní pozemek	-	3182	41907	41907
Celkem						41907

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	4,1907			
vodní plochy	0		zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0			
orná půda	0			
ostatní zemědělské pozemky	0			
ostatní plochy	0		neplodná půda	0
			ostatní způsoby využití	0
zastavěné plochy a nádvoří	0			
plocha celkem	4,1907	-		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: -
chráněná krajinná oblast: -
jiný typ chráněného území: -

Natura 2000

ptačí oblast: -
evropsky významná lokalita: -

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

ochrana původního (lesního) porostu a krajinného rázu

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L3.3B Západo-karpatské dubohabřiny	100 %	lesní porost s převahou dubu, habru a lípy, rostoucí na vápencových půdách v okolí vystupujících vápencových skalek

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

ZCHÚ není v překryvu s EVL ani PO

1.9 Cíl ochrany

Cílem ochrany území je zajistit existenci předmětné plochy karpatské dubohabřiny a zlepšovat její přirozenou druhovou a věkovou strukturu porostu.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Poloha

Lokalita se nachází v Olomouckém kraji v okrese Přerov a patří ke katastrálnímu území Hranice. PR leží přibližně 300 m jihovýchodně od města Hranice, na nejvyšší části nízké vyvýšeniny s nadmořskou výškou 308 – 352 m.

Geomorfologie

Z hlediska geomorfologického leží území v provincii Západních Karpat, oblasti Západobeskydského podhůří, celku Podbeskydská pahorkatina, podcelku Maleník.

Geologie

Lokalita je tvořena nejvyšší částí pohřbené kuželovité vyvýšeniny (mogotu), která vznikla během tropického krasování v období křída až paleogénu.

Podloží je tvořeno sutí z devonského vápence.

Pedologie

Na vápencích se vyskytují vápnitě štěrkové hlíny a na severním svahu vápnitě spraše.

Krajinná charakteristika

Jedná se o menší segment lesa v nejvyšší části pohřbené kuželovité vyvýšeniny, obklopený převážně zemědělskými pozemky.

Klima:

Území leží v mírně teplé klimatické oblasti M10, vyznačující se dlouhým, teplým a mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, s krátkou, mírně teplou a velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky (Quitt, 1971).

Fytogeografická charakteristika:

Podle fytogeografického členění patří lokalita k Moravské bráně vlastní (76a).

Potenciální přirozená vegetace:

Dle mapy potenciální přirozené vegetace jsou potenciální přirozenou vegetací lipové dubohabřiny *Tilio-Carpinetum* (Neuhäuselová a kol., 1998).

Biogeografie

Dle biogeografického členění České republiky (Culek, 1996) je území PP řazeno následovně:

provincie:	středoevropských listnatých lesů
podprovincie:	karpatská
bioregion:	3.4 Hranický

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	neznámá	ohrožený	v zachovalých listnatých lesních porostech
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	neznámá	ohrožený	světlé listnaté lesy, upřednostňuje vápence

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Lokalita je chráněna od roku 1952.

b) lesní hospodářství

Struktura lesních porostů je výrazně ovlivněna způsobem využívání v minulosti. Les byl využíván jako pařezina a teprve později převeden na vysokokmenný les. Tím byl např. potlačen výskyt buku (původně se zřejmě jednalo o svěží bukovou doubravu s výrazným podílem buku) a je ovlivněno také věkové složení porostu. Kvalita porostů byla negativně ovlivněna několika dalšími faktory, např. vysazováním stanovištně nevhodných dřevin

(smrku, modřínu) a také spadem prašných emisí z nedaleké cementárny. Zmlazování porostu bylo negativně ovlivněno vysokým stavem zvěře.

c) zemědělské hospodaření

V samotné rezervaci nebyla vyvíjena zemědělská činnost, lokalita je však obklopena zemědělskými pozemky.

c) myslivost

Území je součástí uznané honitby Černotín-Hluzov, kód honitby 7101110004, rozloha 795,74 ha.

d) těžba nerostných surovin

Přímo v rezervaci neprobíhá těžba nerostných surovin, lokalita však byla v minulosti negativně ovlivněna intenzivním spadem prašných emisí z blízké cementárny. V současnosti by již měl být tento vliv omezen instalací moderních zařízení.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Územní plán města Hranice

(http://mapy.mesto-hranice.cz/tms/html/uzemni_plan/index.php?frame)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	39 – Podbeskydská pahorkatina
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	703401 - Město Hranice
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	4,4
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2011 - 31.12.2020
Organizace lesního hospodářství	Město Hranice
Nižší organizační jednotka	

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

přírodní lesní oblast: 39 – Podbeskydská pahorkatina				
soubor lesních typů (SLT)	název SLT	hypotetická přirozená dřevinná skladba pro SLT dle PLIVY (1991)	výměra (ha)	podíl (%)
3W	vápencová dubová bučina	buk lesní (60%) duby ² (30%) lípy (10%) habr obecný (+) javor mléč (+) jedle bělokorá (+) jasan ztepilý (+)	1,69	38,41
3A	lipodubová bučina	buk lesní (50%) lípy (20%) duby ² (10%) javor mléč (10%) jedle bělokorá (10%)	2,45	55,68

3J	lipová javořina	buk lesní (40%) lípy (30%) javory (20%) jedle bělokorá (10%) jilmy (+) habr obecný(+) jasan ztepilý(+) duby ² (+)	0,26	5,91
celkem			4,4¹	100

Přílohy:

Příloha T3: Hodnocení přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Nevyskytují se.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Velká Kobylanka představuje názornou ukázkou tropického zvětrávání devonských vápenců v období křídý a paleogénu, v jehož důsledku vznikl kuželovitý kopec, tzv. mogot. Organodetrické a plástevní devonské vápence zde vystupují na povrch v podobě četných skalek zbrázděných škrapy. větší skály jsou ve 3 skupinách na severních svazích v celkové délce asi 100 m a výšce max. 10 m.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Nejsou součástí ZCHÚ.

Příloha:

- Lesnická mapa porostní - příloha M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Území bylo ponecháno převážně bez zásahů. V budoucnosti by bylo vhodné provádět v lesních porostech cílené drobnější zásahy směřující ke zlepšení druhové a věkové skladby lesa.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Hlavní prioritou ochrany PR je zachování a rozvoj lesních společenstev západokarpatských dubohabřin.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Viz příloha T4: Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů (SLT)

a) péče o nelesní pozemky

Nejsou součástí ZCHÚ.

b) péče o rostliny

Péče o rostliny je zajištěna cílenou péčí o lesní společenstva.

c) péče o živočichy

Péče o živočichy je zajištěna cílenou péčí o lesní společenstva.

d) zásady jiných způsobů využívání území

V současné době nejsou stanoveny. V případě nárůstu tlaku na lokalitu ústícího v negativní dopady na předměty ochrany či jiné zájmové skupiny organismů, bude nutné přijmout příslušná opatření.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Nejsou součástí ZCHÚ.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Bylo by vhodné sekat travnaté meze v okolí rezervace a odstraňovat nálet a rozrůstající se dřeviny. Výhledově by bylo vhodné zatravnit všechny pozemky v ochranném pásmu, aby se vytvořila nárazníková ochranná zóna mezi vlastní rezervací a intenzivně obdělávanými pozemky.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V území bude vhodné obnovit pruhové značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Nejsou.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Nejsou.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Během doby platnosti plánu péče by bylo vhodné zopakovat přírodovědné průzkumy na lokalitě (zejména botanika, mykologie, entomologie, ornitologie).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Pruhové značení – obvod 805 m	-----	1 208,-
Inventarizační průzkumy (botanika)	-----	5 096,-
Inventarizační průzkumy (mykologie)	-----	4 258,-
Inventarizační průzkumy (entomologie)	-----	4 258,-
Inventarizační průzkumy (ornitologie)	-----	3 419,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	18 239,-
Opakované zásahy		
	0,-	0,-
Opakované zásahy celkem (Kč)	0,-	0,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	18 239,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Culek M. (1996): Biogeografické členění České republiky, Enigma, Praha 1996, 347 PR.
- Demek J., Mackovčín P. [ed.] (2006): Zeměpisný lexikon ČSR - Hory a nížiny. AOPK ČR, Brno.
- Farkač J., Král D. & Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Holub J. & Procházka F. (2000): Red List of vascular plants of the Czech Republic - 2000. Preslia 72: 187–230.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M. (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J., Štěpánek J. [Eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha, 928 p.
- Moravec J. a kol. (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Ed. 2. Severočes. Přír., suppl. 1995: 1-206. Litoměřice.
- Neuhäuselová a kol. (1998) Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky Academia Praha.
- Plesník J., Hanzal V. & Brejšková L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda, Praha, 23: 1–184.
- Procházka F. (ed.) (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda, Praha, 18: 1-166.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Academia, Brno.
- Skalický V. (1988): Regionálně – fytogeografické členění. In. Hejný S. et Slavík B. (eds.), Květena České socialistické republiky 1: 103-121. Academia, Praha

Internetové zdroje:

<http://www.natura2000.cz>

<http://www.biomonitoring.cz>

<http://mapy.nature.cz>

4.3 Seznam používaných zkratek

Při zpracování plánu péče byly použity pouze zkratky běžně používané při tvorbě obdobných prací.

AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

EVL – evropsky významná lokalita

GIS – geografický informační systém

OP – ochranné pásmo

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

ZCHÚ – zvláště chráněné území

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	3
1.6 Kategorie IUCN.....	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	4
1.9 Cíl ochrany.....	4
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	4
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	5
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	6
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	6
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	6
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	7
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	7
2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích.....	7
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	7
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	7
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	8
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	8
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	8
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	8
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	9
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	9
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	9
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	9
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	9
4. Závěrečné údaje	9
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	9
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	10
4.3 Seznam používaných zkratk	10

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2)

Příloha T3 - **Hodnocení přirozenosti lesních porostů**

Příloha T4 - **Rámcové směrnice péče o les podle souboru lesních typů**

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Lesnická mapa porostní**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**